

Šest lokalit vhodných pro stavbu přečerpávacích elektráren. Ministři Hladík a Výborný zahájili kroky k významnému posílení akumulace elektrické energie

5.3.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Ministerstvo životního prostředí společně s Ministerstvem zemědělství představilo lokality, kde bude možné vybudovat nové přečerpávací vodní elektrárny (PVE) k akumulaci elektřiny. Jde o místa na již existujících přehradách, na kterých výstavba není významně v konfliktu s ochranou přírody a krajiny. Je to další krok na cestě k energetické nezávislosti i bezpečnosti České republiky. Povodí Vltavy pak při plavbě lodí po Orlické nádrži vzalo novináře na jedno z míst, kde se do budoucna s přečerpávací elektrárnou počítá.

Pro posílení energetické soběstačnosti České republiky je zásadní rozvoj obnovitelných zdrojů energie, jejichž výroba ovšem není plynulá, tedy je hůře řiditelná, a proto je potřeba je doplňovat o akumulaci. *„Vedle rozvoje akumulace energie v bateriových úložištích chceme posílit i přečerpávací vodní elektrárny – ty dokážou v případě akutní potřeby dodat elektřinu do sítě do jedné minuty. Jsou tedy jedním z nejvhodnějších úložišť a zásobáren elektrické energie. Na Ministerstvu životního prostředí jsme intenzivně vytipovávali místa, kde by bylo možné přečerpávací elektrárny postavit. Z několika desítek jsme připravili seznam šesti vyhovujících lokalit, které dávají smysl z hlediska výkonu a hlavně nejsou ve střetu s ochranou přírody,“* vysvětlil **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).**

Seznam potenciálních míst pro PVE vycházel i z původní studie Ministerstva průmyslu a obchodu z roku 2010, obsahuje však i lokality vytipované přímo MŽP či podniky Povodí. Mezi šesti vybranými lokalitami pro možný rozvoj nových přečerpávacích vodních elektráren je Orlík, Slapy, Pastviny, Libochovany, Vinice a Slezská Harta. U dvou lokalit – PVE Vinice a Libochovany by mohly být investorem státní podniky Povodí Vltavy a Povodí Labe, u zbývajících čtyř potenciálních lokalit může být investorem polostátní firma ČEZ, která je zde provozovatelem stávajících vodních elektráren. *„Analýzu lokalit jsme prováděli na stávajících přehradách, což je výrazně šetrnější k přírodě a krajině, levnější a rychlejší než budování nových nádrží. Potenciálem těchto šesti lokalit je svým instalovaným výkonem 1222 MW zdvojnásobit současný výkon přečerpávacích vodních elektráren,“* dodal ministr Hladík.

Přečerpávací vodní elektrárna Vinice - Pteč

„Za Ministerstvo zemědělství jsme vybrali dvě vhodné lokality k výstavbě přečerpávacích elektráren, kde by byly investorem státní podniky Povodí. V případě PVE Libochovany je to Povodí Labe a právě zde, v případě PVE Vinice na vodní nádrži Orlík, je to Povodí Vltavy. Voda z Orlické nádrže by se přečerpávala na vrchol kopce Pteč, kde by byla vybudována horní nádrž o objemu zhruba 4,4 mil. m³. Dále by se vybudoval podzemní, asi tři kilometry dlouhý přivaděč z horní nádrže směrem zpět do Orlické nádrže, kde by byly dvě roury o průměru zhruba 4,5 metru,“ uvedl **ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).**

V dolní části PVE Vinice by byla vybudována strojovna vlastní vodní elektrárny a odpadní tunel do nádrže. Ve strojovně se předpokládá umístění 4 turbín, každá o výkonu 110 MW. Roční výroba

elektrické energie by tak činila 217 800 MWh. Výstavba by trvala přibližně 14 let a náklady v cenové úrovni roku 2024 jsou přibližně 28 mld. Kč. „Pro snadnější představu je to obdobný model jako roky fungující PVE Štěchovice níže po proudu Vltavy,“ dodal ministr zemědělství Marek Výborný.

„Povodí Vltavy již nyní provozuje 22 malých vodních elektráren a letos 1. března jsme dokonce zahájili výstavbu další, v Klecanech na Vltavě. Z takto vyrobené elektrické energie je možné zásobovat více než 30 tisíc domácností, tedy například město velikosti Kladna. Využívání energetického potenciálu, který skýtají vodní díla ve správě Povodí Vltavy, zapadá do celkové strategie rozvoje našeho podniku, a to jak z hlediska ekonomického přínosu, tak z hlediska podpory postupného snižování závislosti ČR na fosilních palivech ve prospěch obnovitelných zdrojů. Bude-li rozhodnuto o přípravě a realizaci PVE Vinice, bude se jednat o další zvýšení míry energetické soběstačnosti naší země a posílení stability přenosové soustavy,“ řekl **Petr Kubala, generální ředitel Povodí Vltavy.**

Výsledný seznam lokalit, který Ministerstvo životního prostředí představilo, nemusí být konečný. Mohou se objevit nové lokality, například po těžbě, které budou předmětem dalšího posuzování. S rozvojem PVE počítá i na podzim aktualizovaný Národní klimaticko-energetický plán, PVE spolu s bioplynovými stanicemi mají být alternativou k ukládání vyrobené elektrické energie v bateriích. PVE mohou fungovat v blackoutech v případě úplné ztráty napájení jako jediné zdroje se schopností startu ze tmy.

V současné době existují v Česku čtyři přečerpávací vodní elektrárny: Dlouhé Stráně, Dalešice, Štěchovice II a Černé jezero. Celkový instalovaný výkon je 1 171, 5 MW. V roce 2022 tyto elektrárny na čerpání odebraly 1290,4 GWh a vyrobily 977 GWh. To podle dat ERÚ za rok odpovídá spotřebě asi 600 tisíc domácností, které elektřinou pouze svítí, cca 120 tisíc domácností, které elektřinou i topí a hřejí vodu či 333 tisíc “průměrných” domácností.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240305_Sest-lokalit-